

WZKOPWA
Grodzka
Ech...

Wależność pocztowa opłacana ryczałtem.

Cena 15 gr.

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Kasja otwarta od 12-1 i 5-6
Administracja 10-1 i 4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 39 Rok I.
GRODNO
poniedziałek 8 września 1924

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobne za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 8-mio szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za mowienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Kino LIRA	Bohater obrazów: „Szejk“ — „Krew na piasku“, „Czterech jeźdźców apokalipsy“ —
Dziś	Najpiękniejszy mężczyzna RUDOLF VALENTINO w obrazie KORSARZE p. t.
	Przygody hrabiego Laredo — Przepiękny romans filmowy w 6 aktach

Kino EDEN	Wielkie arcydzieło kinematografji.	Najefektowniejszy film sezonu.
Dziś	WYSPA ŁEZ	
	Potężny dramat w 6 aktach, który odtwarza nam dzieje pięknej kobiety smaganej bezlitosnym biczem przeznaczenia.	
	Wyrol. gł.: najładn. Lya-de-Putti potężna tragiczka L. Salmonowa tytany gry filmowej P. Wegener	

Pobyty w Grodnie delegata międzynarodowej Ligi Czerw. Krzyża

P. Brunel bawił w piątek w mieście naszym, gdzie przybył o 7-tyrano z Białegostoku, powitany na peronie przez przedstawicielkę Oddz. Grodz. Czerw. Krzyża i zast. Komendanta Policji. Po parogdzinnym wypoczynku w hotelu „Royal“ i złożeniu wizyty p. prokuratorowi Klessowi zwiedził tuższe więzienie. Opuścił Grodno pod sympatycznym wrażeniem, dziękując serdecznie za wszelkie ułatwienia i okazaną mu gościnność. Żegnają się

z przedstawicielką Czerw. Krzyża obiecał solennie przysłać w najbliższym czasie do miejscowego Zarządu P. T. C. K. kopję sprawozdania z poszczególnych inspekcji więzień w Polsce, które złożył na specjalnej konferencji w Genewie, a która ogłoszona zostanie w pismach zagranicznych dla ostatecznego obalenia oszczerzonych faktów tendencyjnie szerzonych w prasie przez naszych wrogów.

Teatr Miejski

Dziś w poniedziałek po raz ostatni „Edukacja Bronki“ po cenach niższych, aby tę świetną sztukę uprzyściplnić dla najszerzszych mas publiczności. Kto nie miał jeszcze sposobności widzieć w roli Bronki p. Cieszkowskiej — pośpieszy niewątpliwie, aby podziwiać doskonałą kreację tej utalentowanej artystki.

Jutro premiera sztuki Jewreinowa „To, co najważniejsze“. Autor w niesłychanie zajmujący sposób przeprowadza tezę, że tylko złudzenie i kłamstwo nadają wartość naszemu szaremu życiu. Prawda i smutek istnienia przykrywają po-

sepnym kirem ludzkie istnienie, tworzenie złud daje szczęście i dlatego główny bohater sztuki doktor Fregoli w myśl tej zasady stwarza sztuczne życie, które grają wynajęci aktorzy, aby wycofnąć z tonu groźno ludzi zniechęconych, smutnych, niedoszłych samobójców i t. p. Stworzony przez niego świat złudy — daje tym biedakom iluzję, wiarę w siebie i siłę do wytrwania. W zakończeniu „To, co najważniejsze“ przypomina „Dziękuję kaczka“ Ibsena — z tą tylko różnicą, że autor skandynawski przeprowadza swe idee „na smutno“, autor zaś rosyjski „na wesoło“. U Ibsena Dr. Reking —

czyni to samo, co dr. Fregoli, ale apostoł prawdy Werle psuje jego robotę i niewinną ofiarą pada dziecko, a u Jewreinowa idea kłamstwa i złudy zwycięża i opromienia swym blaskiem sponiewierane ludzkie istnienia.

Reżyserja i główna rola dr. Fregoli leży w doświadczonych rękach p. Malinowskiego, który święcił w niej tryumfy w Toruniu. Liczne i zajmujące typy stworzą pp. Arciszewska, Bortnowska, Kidawska, Mori, Millerowa, Wojciechowska (b. artystka teatru Krakowskiego), Piaskowska, Puchniewska, Kłosowska, Urbański, Zięciakiewicz, Żebrowski, Wzorzycowski, Wasilewski, Dąbrowski i Skąpski.

Akt pierwszy dzieje się u wróżki, drugi na scenie teatru podczas próby, trzeci i czwarty w pensjonacie pani Marji. Dyrekcja dołożyła wszelkich starań, aby niezwykły ten utwór rosyjskiego pisarza miał właściwą i piękną oprawę, a więc ujrzymy nowe kostjomy, dekoracje i rekwizyty.

Sztuka Jewreinowa wzbudziła ogólne zainteresowanie, radzimy przeto wcześniej zaopatrzyć się w bilety, bo może takowych na premierę zabraknąć.

Drza zgi.

Gdy patrzę na nasz miły teatr, Co tyle budzi interesu — To — widzę zaraz elegantkę, Co jednak brudne miewa dessous.

Z frontu białością śliczną świeci Lecz od podwórza wszystkie ściany Brudne, jak dusze bolszewickie, Tynk odpadnięty, odrapany

Ojcowie miasta, co radzicie Na teatralne wszystkie bóle — Gdyscie jedwabną dali suknię, Dajcie też czystą mu koszulę!

Lek. Dent.

Zofja Morawska

po powrocie wznowiła przyjęcia.

GRODNO, ul. Brygidzka № 1 od 2-7 po pol.

Czytajcie Nadniemeński Kurjer Polski

Ogłaszajcie się w Nadniemeńskim Kurjerze Polskim

A 1 f a

Polityczny awanturzysta czy idea fixe stauia się Napoleonym

II

A więc B. Sawinkow znajduje się w Moskwie. W tej samej odwiecznej, nierwszej stolicy Rosji, skąd na cały świat od lat siedmiu wydobywają się przekleństwa i jęki milionów ofiar socjalistycznych eksperymentów.

B. Sawinkow znów znajduje się w tej Rosji, gdzie miliony zmarnowanych bez żadnej korzyści egzystencji ludzkich, wzywa pomyślność, gdzie niezliczona ilość wdów i sierot dotąd jeszcze nie oszły i nie straciły swoich ojców, mężów i braci, ofiarom wymordowanych w Cze-ka, lub wymiarłych z głodu na odległych krańcach Rosji.

Wypróbowany hajownik za „swobode” niestrudzony rewolucjonista, w ciągu 25 lat walczący o prawo do życia całego pracującego ludu — opuścił swoją placówkę i, bijąc się w pierś złożył hold, lecz komu? Tym, którzy usiłowali i nadal usiłują „ogniem i mieczem” zniszczyć drzewo wszechświatowej kultury i oderwać ludzkość od spokojnej normalnej pracy, zmuszając do czynienia przygotowań wojennych w imię 3-iej międzynarodówki.

To jest ten sam B. Sawinkow, którego „historyczna” przeszłość pełna jest nie tylko rewolucyjnej działalności, lecz także posiada momenty aktywnych działań.

B. Sawinkow może być „dumny” z rozkładu w armji, walczącej w czasie rosyjsko-japońskiej wojny na polach Mandzurji, (w tym czasie zamordowano W. Ks. Sergiusza i raniono Adm. Dubasowa). Ma również „honor” być przyczyną rozkładu w armji walczącej w 1917 r. z Niemcami. W latach 1918, 19, 20 oddaje się niustannej działalności w armjach ochotniczych, ofiarowując swe „wypróbowane” sposoby zbawienia Rosji. „Patriota” B. Sawinkow w ciągu tego czasu był na Woldze, na Donie, na Syberji, za granicą z powodzeniem „lawirował” wśród politycznych nastrojów Europy a w końcu w r. 1920 r. stanął na czele „białych” w granicach Polski. W ostatnich latach znów grasował zagranicą z tą różnicą, że podróże swoje odbywał nie na „białym koniu” lecz na „karym” („koń biały”, „koń woronij” prace literackie Sawinkowa przyp. red.)

B. Sawinkow, niestrudzony w swoich fantastycznych przedsięwzięciach, polityczny Donkichot — zostający w ostatnich czasach po za obrebem rzeczywistej działalności, nie uprzedził nawet współpracowników

Reduta

W swoim czasie „Echa Grodzieńskie” zamieściły notatkę o wydawnictwie wychodzącym w Wilnie p. t. „Przysposobienie Wojskowe” wskazując, że w każdym domu gdzie jest młodzież męska powinien znajdować się ten dwutygodniczek, nader wdzięcznie i treściwie redagowany. Przed kilkoma miesiącami „Przysposobienie Wojskowe” zmieniło swoją nazwę i szatę zewnętrzną i zaczęło wychodzić jako wydawnictwo dwutygodniowe w przywołanej tekturowej okładce, formatu na wpół złożonego naszego „Kurjera”, ozdobione ilustracjami.

Nazwę tygodnika zmieniono również na nader właściwą w stosunku do idei, wyrazicielem których jest

idei „wielkich” dzieł i oto znalazł się... w Moskwie.

Metamorfozom oczekiwania? B. Sawinkow przedtem mógł być wielkim wodzem armji, a dziś ideałem politycznym. „Zły duch” Rosji zadziwiający mistrz „rozgłoszonych”, odstępował.

B. Sawinkow w swoich politycznych przedsięwzięciach przypomina ruinowanego hukaku, któremu w terminach „płatności” zobowiązania z „poważaniem” udaje się uchylić przed okiem wierzyteli, aby wypłynąć tam, gdzie znany jest dotąd z nazwiska, nie zaś z swej „daniej” działalności.

My, rosyjscy oficerowie, dobrze jeszcze pamiętamy powstania w Jarosławiu i Kazaniu. Stworzenie „Twa obrony ojczyzny i swobody w Moskwie”, organizowanie w Polsce armji gen. Batachowicza i Perami-kina, na czele których stał B. Sawinkow. Wszystkie te „eksperymenty”, pokrywane najgłębszym patriotyzmem, zakończyły się tragicznie. Dziesiątki tysięcy zabitych, miliony emigrantów, rozrzuconych po całym świecie, ciężka po nadszty praca zdobywających kęsy chleba — oto owoce działalności B. Sawinkowa, mającego bezczelność dotąd nazywać siebie „bohaterem narodowym”.

W r. 1918 dziesiątki tysięcy oficerów pozostało w Rosji i następnie wstąpiło do czerwonej armji, dzięki „taktycznej omyłce” Sawinkowa. „Związek obrony ojczyzny i swobody” zgrupował oficerów w Moskwie, którzy oczekując na „powstanie” próżnowali, a następnie wpadli w pułapkę. Refejstracja oficerów dokonana przez bolszewików w 1918 r. w Moskwie w Aleksiejewskiej szkole wojskowej, gdzie ich zebrali się dziesiątki tysięcy, a jednocześnie wzmocnienie ochrony granic — oto owoce działalności tych jednostek, którym na początku rewolucji zaufali istotnie obrońcy ojczyzny. Los pozostałych oficerów w Rosji był więcej niż rozpaczliwy, przeważna część została rozstrzelana, a reszta pozostałych przy życiu stanowi zastęp chodzących trupów i jest celem bezczelnych napaści ze strony rządzących państwem bandytów.

Powstania w Jarosławiu i Kazaniu zakończyły się hańbą, a góry trupów są niezaplaconym rachunkiem „patriocie” Sawinkowowi.

(d. c. n.)

to pismo a mianowicie na „Redutę”, która istotnie pociskami swemi tworzyć będzie dopiero wyloty w zalewającym naokoło morzu potoczonych nieprzyjaciół — obojętności lekceważenia i niedoceniaenia idei oraz akcji.

Redaktorem Reduty jest obecnie por. A. Kowalski znany i ceniony w Grodzie, pod kierownictwem którego, pismo to zmężniało, że się tak wyrażymy i stało się dojrzałe, pełne cennej różnorodnej i głębokiej treści.

Pismo to dziś każdy z całą satysfakcją może wziąć do ręki i jeżeli jak podawano w Echach „Przysposobienie” powinno się było znajdować w każdym domu gdzie są chłopcy, to o Reducie powiedzieć należy w każdym domu bez wyjątku, gdzie są uczeni obywatele kraju.

Wydawnictwo nowej redakcji przynosi nam artykuły treści interesującej wszystkich mieszkańców Kresów, pozatem wyczerpujące artykuły i sprawozdania z ruchu szkolenia młodzieży i społeczeństwa na przyszłych obywateli kraju. Niepo-minięto odpowiedniej ilości i siły, istego humoru, którym ekszaszono stronicę tego witelec miłego wydawnictwa. Jako motto 6-go numeru widzimy użycie z mowy Prezyd. Rzplitej St. Wojciechawskiego, wygłoszonego we Włocławku: „Gdy onuty żołnierski, przysawa- jać sobie będziecie, topnieć będą łedy z wąpienia i strachów, a wro- popolita wznosić się będzie ku górze”.

Taniść tego pisma wydanego ideowo, prawie że za cenę do- sztu oraz cel dla którego kon- się wydaje, powinno mu zostać po- żona ilość prenumeratorków. Adres Redakcji: Włocławek Pl. Magdaleny 16. W Grodzie prenumeratę przyj- muje „Nadniewski Kurjer Polski”

Odezwał Komitet Rodzicielski

Komitet Rodzicielski Gimnazjum Żeńskiego imienia E. Platerówny odwołując się do uczuć obywatelskich rodziców ucznie nowowstępujących wzywa ich do składania datków na potrzeby gimnazjum.

Składka obowiązuje dla nowo- wstępujących na remont gmachu wynosi 50 zł, dla urzędników pań- stwowych i robotników — 25 zł.

Regaty Przepominamy o dzisiejszych wy- seigach łodzi sportowych, spacero- wych i rybackich. Począ- tek o 2³⁰ p. poł. Wyjście na przy- stań W. K. W. 50 gr. miejsca sie- dzące 1 zł.

Klub Robotniczy Dziś, w poniedziałek przy ul. Piłsudskiego przedstawienie ama- torskie „Rys w Krynicy” na dochód budowy domu robotniczego. Począ- tek o godz. 8-iej wiecz. wiecz.

Ofiara D-eja kina „Lira” ofiarowała na rzecz „Patronatu” 100 biletów wejściowych na wtorek dn. 9. b. m.

Obwieszczenie Przewodniczący Komisji Szacun- kowej do wymiaru podatku prze- mysłowego (od obrotu) przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat Skar-

bowych w Grodzie. w myśl art. 79 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiecie państwowego podatku przemysłowego, niniejszem, zawi- adzamia właścicieli przedsiębiorstw nieobowiązanych do publicznego składania sprawozdań oraz płatni- ków należących do włdnych zawodów, że nakaz płatniczy na podatek ob- rotowy za pierwsze półrocze r. b. zostały rozesełane dnia 4 września r. b. W myśl art. 79 powyższej u- stawy podatnicy obowiązani być wpla- cony najpóźniej do dnia 15 paździer- nika 1924 r. 1024

Stosownie do art. 80 tejże ustawy od ustalonych obrótów i obli- ezonych kwot podatku mogą plat- nicy wnosić odwołania do powad- niczy Komisji Szacunkowej do Komisji odwoławczej, najpóźniej do 15 października r. b.

Wnieście odwołania nie wstrzy- muje obowiązku uiszczenia podatku w przepisanych terminach. Spóźnione odwołania Przewodni- czący Komisji Szacunkowej pozosta- wia bez rozpatrzenia.

W myśl art. 86 tejże ustawy pra- wo wniesienia odwołania nie przy- sługuje temu płatnikowi, który wbrew przepisom art. 52, 54 i 55 powyższej ustawy bądź wcale nie złożył zeznania, bądź też złożył je po terminie.

Odwołanie takiego płatnika nie podlega rozpatrzeniu. Za nieuiszczenie podatku w po- wyższym terminie będą pobrane kary za zwłokę, oraz koszty ekz- kucyjne.

Grodno dnia 4 września 1924 r. Przewodniczący Kom. Szacunkowej T. U b a z

Przed zwierciadłem dzieląc się stoł, W kapelusik główkę stroi, Oczki meczy, włos uклада I śmieje się z siebie ruda. Bo w zwierciadle druga róża Włoski głąszce oczki zmruga. Prawda, bardzo ładna była, Bo się Kneippa mydłem myła. Żądać wszędzie. Prawdziwie tylko z podpisem R. Włodarski, Jenerałne Przedstawicielstwo Perfumerji Korona Warszawa, Marszałkowska 139.

Drta M. ARKIN powrócił Choroby zębów i zęby sztuczne Przyjmuje od 9-3 i od 5-7 Grodno, ul. Bankowa № 1, róg Polcyjnej.

Na sezon jesienny. Nawozy sztuczne: Tomasynę, sól potasową i Azotniak po cenach fabrycznych poleca Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „ROLNIK” w Grodzie Biuro sprzedaży: Listowskiego № 45. Sklep główny: Napoleńska № 9.

Ceny zniżone! Uwagze P. T. Nauczycielstwa i Młodz. Szkolnej Księgarnia i skład materiałów pisemnych E. IBERSKIEGO GRODNO Dominikańska 31. poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1924-1925 Podręczniki szkolne. Dla wszystkich Grodzieńsk. Zakładów Naukowych po cenach wydawnictw warszawskich Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia i t. p. UWAGA: młodzież szkolna zakupująca w mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „mój dziennik” do zapisywania lekcji.